

REGLUR

um farmvernd.

I. KAFLI

Gildissvið og almenn ákvæði.

1. gr.

Forræði farmverndar.

Um framkvæmd farmverndarráðstafana fer eftir reglum þessum.

Tollstjórinn í Reykjavík skal upplýsa og leiðbeina öðrum tollstjórum og hafnar-yfirvöldum um gerð áhættumats, verndaráætlanir og aðrar aðgerðir vegna farmverndar. Hann sér um útgáfu eyðublaða vegna farmverndaryfirlýsinga og annarra gagna vegna farmverndar auk farmverndarinnsgla.

Tollstjórinn í Reykjavík vottar útflytjendur, flutningsmiðlara, farmflytjendur og önnur fyrirtæki sem farmverndaraðila vegna farmverndar.

Tollstjórinn í Reykjavík skal annast fræðslu starfsfólks tollstjóra er kemur að farmvernd auk annarra aðila eftir því sem við á.

Tollstjórar hafa eftirlit og umsjón með framkvæmd farmverndarráðstafana, þ.m.t. eftirlit með farmi sem flytja á úr landi, eftir því sem tollstjórinn í Reykjavík ákveður í reglum þessum.

Framkvæmd reglna þessara annast hver tollstjóri í sínu umdæmi en með yfirstjórn fer tollstjórinn í Reykjavík.

2. gr.

Markmið farmverndar.

Markmið farmverndarráðstafana skal vera að hindra að hvers kyns hættuleg efni, vopn og tæki sem nota má til að ógna mönnum, skipum eða höfnum, og ekki hefur verið veitt sérstök heimild til flutnings á, komist inn á haftasvæði eða um borð í flutningsfar. Farmverndarráðstafanir skulu tryggja með áhrifaríkum hætti vernd farms frá hleðslustað að geymslusvæði ásamt aðstæðum á haftasvæði.

3. gr.

Orðskýringar

Í reglum þessum merkir:

Vottaður farmverndaraðili: Aðili sem hefur verið viðurkenndur af tollstjóranum í Reykjavík sem ábyrgðaraðili fyrir hleðslu farms samkvæmt reglum þessum.

Farmverndarfulltrúi: Starfsmaður vottaðra farmverndaraðila (t.d. útflytjenda, farmflytjenda og flutningsmiðlara) sem fengið hefur viðurkenningu tollstjórans í Reykjavík til að gegna nánar tilgreindu hlutverki gagnvart farmvernd.

Farmverndarinnsgli: Sérstakt innsigli er tollstjórinn í Reykjavík lætur framleiða til notkunar vegna innsiglnar gáma til útflutnings.

Farmverndaryfirlýsing: Yfirlýsing farmverndarfulltrúa um innihald farms o.fl. á sérstöku eyðublaði sem tollstjórinn í Reykjavík lætur í té. Eintak af skjali þessu skal fylgja vöru að skipshlið.

Farmur: Sérhver vörusending sem skráð er á farmskrá.

Verndarfulltrúi hafnar: Starfsmenn hafna sem hafa verið viðurkenndir af Siglingastofnun til að sjá um öryggismál á hafnarsvæðum.

4. gr.

Upplýsingaskýlda.

Tollgæslan skal fá upplýsingar um alla vöru, m.a. aðgang að útflutningsfarmskrá og útflutningsskýrslum, svo tímanlega að skoðun verði við komið, áður en hún er sett inn á haftasvæðið.

Verndarfulltrúar hafna og farmverndarfulltrúar útflytjenda eða farmflytjenda skulu veita tolyfirvöldum allar þær upplýsingar er varða farmvernd sem þeir komast að í störfum sínum.

Tollgæslan skal hafa aðgang að eftirlitskerfum og upplýsingum er kerfin hafa vistað.

Tollgæslan getur hafnað að farið sé með vöru á haftasvæði, t.d. ef upplýsingar skortir.

II. KAFLI

Svæði í höfnum.

5. gr.

Afmörkun svæða.

Svæði í höfnum eru skilgreind á eftirfarandi hátt:

Hafnarsvæði: Svæði hafnar sem skilgreint er í hafnarskipulagi.

Hafnaraðstaða: Eitt eða fleiri svæði (port facility) innan hvers hafnarsvæðis samkvæmt skilgreiningu Siglingastofnunar. Hafnaraðstaða getur jafnframt verið haftasvæði.

Haftasvæði: Eitt eða fleiri svæði innan hafnaraðstöðu. Haftasvæði getur jafnframt eftir atvikum verið hafnaraðstaða. Haftasvæði getur verið innan hafnaraðstöðu eða fyrir utan tiltekna hafnaraðstöðu en innan hafnarsvæðis.

6. gr.

Farmvernd á haftasvæðum.

Í hverri útflutningshöfn skal vera afgirt eða afmarkað haftasvæði fyrir vörur til útflutnings.

Hafnaraðstaða og/eða haftasvæði skal vera aðgangsstýrt og vaktað sjónrænt eða með myndavélum eða annarri tækni eftir aðstæðum. Hliðvarsla skal viðhöfð inn á haftasvæði þar sem við á og viðhafa skal eftirlit innan svæðis, m.a. með umferð fólks og farartækja, aðgangsheimildum og með farmi þannig að tryggt sé að ekki sé átt við þá vöru sem þar er geymd frá því að skoðun hennar lauk og þar til hún er færð um borð í skip.

Í sumum tilfellum getur verið nægjanlegt að viðhafa sýnilega afmörkun haftasvæðis fyrir farm ef haftasvæðið er innan hafnaraðstöðu eða haftasvæðið er jafnframt hafnaraðstaða samkvæmt reglum Siglingastofnunar, en þá einungis með samþykki tollstjórans í Reykjavík. Þetta á einkum við í þeim tilfellum að hafnaraðstaða er lítil, það er lítil umferð um eða við svæðið eða það eru fáar skipakomur. Þó skal tryggð vöktun, aðgangsstýring, gæsla og eftirlit með svæðinu.

Farm, sem ekki fylgir lögmæt farmverndaryfirlýsing, má ekki geyma á haftasvæði. Gám sem hefur ekki verið innsiglaður með farmverndarinnsigli má ekki flytja inn á haftasvæði.

Haftasvæði sem eru ekki innan hafnaraðstöðu skulu afgirt samkvæmt reglum Siglingastofnunar og þeirra vandlega gætt á meðan útflutningsvara er á svæðunum. Haftasvæði skal að öðru leyti fullnægja þeim skilyrðum sem tollstjórinn í Reykjavík setur.

Tollstjórar annast eftirlit með svæðunum og að reglum sé fylgt.

7. gr.

Aðstaða til farmverndareftirlits.

Í útflutningshöfn skal vera aðstaða fyrir tollgæslu til skoðunar á vörum sem ætlaðar eru til útflutnings áður en þær fara á haftasvæði.

Skoðunaraðstaðan skal vera þannig að þar sé nægjanlegt athafnasvæði til vöruskoðunar og annarra eftirlitsstarfa ásamt tækjum og útbúnaði til þeirra starfa. Enn fremur skal svo um búið að óviðkomandi eigi ekki aðgang að skoðunaraðstöðu á meðan skoðun fer fram.

III. KAFLI

Vottun aðila o.fl.

8. gr.

Vottaðir farmverndaraðilar.

Tollstjóranum í Reykjavík er heimilt að viðurkenna eftirtalda sem farmverndaraðila vegna farmverndar við hleðslu og flutning farms:

- a. Aðilar sem stunda útflutningsverslun, framleiðslu eða viðgerðapjónustu í atvinnuskyni og flytja út vörur með reglubundnum hætti.
- b. Flutningsaðilar og flutningsmiðlarar.
- c. Aðilar sem annast um útflutning, frágang, pökkun og hleðslu vöru.

Vottaðir farmverndaraðilar skulu fá úthlutað sérstöku heimildarnúmeri.

Tollstjórinn í Reykjavík skal halda skrá yfir vottaða farmverndaraðila.

9. gr.

Aðgangur tollstjóra.

Tollstjórar hafa aðgang að öllum gögnum og upplýsingum í starfsstöðvum vottaðra útflytjenda er varða farmvernd og að þeim svæðum þar sem meðferð vöru til útflutnings fer fram sbr. ákvæði tollalaga, nr. 55/1987.

10. gr.

Skilyrði fyrir vottun farmverndaraðila

Tollstjórinn í Reykjavík vottar farmverndaraðila, sbr. 1. mgr. 8. gr., að eftirtöldum skilyrðum uppfylltum:

- a. Þeir hafi tilskilin leyfi eða skráningu til viðkomandi atvinnustarfsemi, svo sem skráða verslun sbr. lög nr. 28/1998 um verslunaratvinnu, iðnaðarleyfi, sbr. iðnaðarlög nr. 42/1978, vinnsluleyfi, sbr. lög nr. 55/1998 um meðferð, vinnslu og dreifingu sjávarafurða eða önnur leyfi eða skráningu sem krafist er.
- b. Þeir hafi tilkynnt Hagstofu Íslands um atvinnustarfsemi sína og hafi verið færðir á fyrirtækjaskrá sbr. lög nr. 17/2003 um fyrirtækjaskrá.
- c. Þeir hafi tilkynnt skattstjóra um starfsemi sína skv. 5. gr. laga nr. 50/1988, um virðisaukaskatt.
- d. Tollstjórinn í Reykjavík hafi samþykkt þann hugbúnað sem umsækjandi hyggst nota til samskipta við tollýfirvöld sé um slíkt að ræða.
- e. Þeir hafi á að skipa starfsliði sem hefur til að bera fullnægjandi þekkingu á lögum um siglingavernd og reglum um farmvernd auk þjálfunar um öryggisþætti vegna starfa þeirra.

Vottuðum farmverndaraðila, sbr. a. lið 1. mgr. 8. gr., og farmverndarfulltrúum þeirra er hvorki heimilt að votta útflutning hjá öðrum aðilum né afhenda öðrum úthlutað farmverndarinnsgli.

Flutningsmiðlara og farmflytjendur má votta til að koma fram gagnvart tollyfirvöldum með tilliti til farmverndar þannig að þeir geti tekið að sér farmvernd fyrir hönd útflytjenda vöru.

11. gr.

Umsókn um vottun.

Sækja skal skriflega um vottun farmverndaraðila til tollstjórans í Reykjavík. Vegna ábyrgðar þeirrar sem hvílir á umsækjanda er skylt að tilkynna tollstjóranum í Reykjavík þegar í stað um allar breytingar sem verða á upplýsingum sem veittar eru í umsókninni, sérstaklega vegna þeirra farmverndarfulltrúa sem hann tilnefnir til að koma fram fyrir sína hönd vegna farmverndar. Farmverndarfulltrúar þeirra aðila er sækja um vottun skulu samþykktir af tollstjóranum í Reykjavík og getur hann krafist ítarlegra upplýsinga um þá, t.d. sakavottorðs eða upplýsinga um starfsferil. Þetta á jafnframt við um aðila er annast flutning á sendingum sem háðar eru farmverndareftirliti. Umsóknareyðublað skal skilmerkilega útfyllt og undirritað eins og texti reita segir til um og tilskilin fylgiskjöl send með umsókninni.

Forráðamaður eða framkvæmdastjóri fyrirtækis sækir um fyrir hönd þess og er áriðandi að fylla út umsóknina eins og krafist er. Hann skal tilnefna m.a. þá starfsmenn fyrirtækisins sem óskað er að verði viðurkenndir farmverndarfulltrúar.

Tilgreina skal tegund útflutnings og flutningaleiðir að útflutningshöfn. Telja skal fram fjölda sendinga í útflutningi yfir síðustu 24 mánuði. Einnig skal skrá áætlaðan fjölda útflutningssendinga á komandi 12 mánuðum frá dagsetningu umsóknar.

Með umsókn skulu m.a. fylgja upplýsingar um eftirfarandi:

- a. Eðli útflutnings, áætlað magn og fjölda sendinga.
- b. Upplýsingar um útflutning síðustu tveggja ára.
- c. Almennar öryggisráðstafanir í fyrirtækinu.
- d. Áætlun um öryggisráðstafanir vegna farmverndar, t.d. hvernig staðið skuli að lestun gáma, svæði, eftirliti o.fl.
- e. Upplýsingar um tilnefnda farmverndarfulltrúa.
- f. Vörslu farmverndarinnsigla og gagna.
- g. Upplýsingar um aðila sem annast flutning á sendingum sem háðar eru farmverndareftirliti.

Umsækjandi skal senda umsóknina rafrænt til tollstjórans í Reykjavík. Verði umsókn samþykkt fær umsækjandi hana senda rafrænt til baka með staðfestingu tollstjóra.

12. gr.

Afturköllun.

Tollstjórinn í Reykjavík getur afturkallað vottun farmverndaraðila ef verulegir breistir koma fram hjá honum í framkvæmd farmverndarráðstafana.

IV. KAFLI

Farmverndaryfirlýsing og innsigli.

13. gr.

Farmverndarinnsigli.

Allir vörugámar sem fermdir eru hér á landi til útflutnings skulu vera innsiglaðir með flöskulaga innsigli sem ekki þarf verkfæri til að loka.

Innsigli skal vera með bláan efri helming og bera hlaupandi númer, t.d. (IS-SCS - 121212).

Viðurkenndir farmverndaraðilar fá innsigli afhent hjá tollstjóranum í Reykjavík gegn gjaldi.

Aðilar sem hafa fengið afhent farmverndarinnsigli hjá tollstjóra skulu varðveita þau með öruggum hætti og gæta þess að þau týnist ekki eða misfarið sé með þau. Halda skal skrá yfir þau innsigli sem notuð eru. Ef rjúfa þarf innsigli eða það skemmist skal það tilkynnt tollstjóranum í Reykjavík svo fljótt sem við verður komið. Skemmd eða rofin innsigli skulu varðveitt og síðan afhent tollstjóranum í Reykjavík. Þau innsigli skulu jafnframt skráð með viðeigandi athugasemd. Glatist innsigli skal tilkynna það tollstjóranum í Reykjavík með skriflegri greinargerð.

14. gr.

Farmverndaryfirlýsing.

Með hverjum útfluttum vörugámi skal fylgja farmverndaryfirlýsing. Þó má sameina fleiri en einn tóman gám á eina farmverndaryfirlýsingu. Embætti tollstjóra á hleðslustað fær eintak af farmverndaryfirlýsingu og flutningsaðili(ar) annað er fylgir vöru á haftasvæði.

Form farmverndaryfirlýsingar skal ákveðið af tollstjóranum í Reykjavík. Á farmverndaryfirlýsingu skal skráð nafn leyfishafa, innihald gáms, leyfisnúmer og númer innsiglis. Þegar gámur er lestaður við verksmiðjudyrd skal leyfishafi innsigla gáminn á yfirfellda hurð gámsins og afhenda flutningsaðila, sem flytur gáminn á útflutningsstað, það eintak eyðublaðsins sem tilheyrir farmflytjanda. Á farmverndaryfirlýsingunni skal einnig koma fram hvenær vöru var hlaðið í gám eða á annan hátt til flutnings og hver er farmverndarfulltrúi. Einnig skal koma fram dagsetning farmverndarvottorðs og eftir atvikum númer flutningatækis.

Farmverndarfulltrúi skal undirrita farmverndaryfirlýsingu.

V. KAFLI

Meðferð farms.

15. gr.

Innsiglaðir gámar, hlaðnir eða tómir.

Farmflytjandi skal skrá númer farmverndarinnsiglis í farmskrá og farmbréf er fylgir gámnum á endastöð erlendis.

Þegar viðurkenndur farmverndarfulltrúi útflytjanda hefur afhent verndarfulltrúa hafnar eða farmverndarfulltrúa farmflytjanda hlaðinn eða tóman vörugám ásamt farmverndaryfirlýsingu telst ábyrgð sendingarinnar vera í höndum verndarfulltrúa eða farmflytjanda eftir atvikum.

Afrit farmverndaryfirlýsingar skulu að lokinni útskipun varðveitt í a.m.k. þrjá mánuði hjá verndarfulltrúum hafna eða hjá farmflytjendum er þeir vísa til.

16. gr.

Óinnsiglaðir hlaðnir gámar.

Ekki má flytja hlaðinn vörugám óinnsiglaðan frá hleðslustað inn á haftasvæði farmflytjanda eða hafnar.

Komi vörugámur hlaðinn en óinnsiglaður á útflutningsstað skal verndarfulltrúi hafnarinnar eða farmverndarfulltrúi farmflytjanda sjá til þess að hann sé ekki settur á haftasvæði viðkomandi hafnar og tilkynna jafnframt um hann til viðkomandi tollstjóra sem tekur ákvörðun um framhald málsins.

Vörugámur sem hefur verið innsiglaður með farmverndarinnsigli skal tafarlaust fluttur á haftasvæði viðkomandi hafnar.

17. gr.

Vörugeymslur.

Útflutningsvörur sem geymdar eru á vöruhótelum farmflytjenda og biða þess að verða fluttar úr landi skulu aðskildar frá öðrum vörum í geymslum eins og kostur er.

Þegar kemur til hleðslu á vörugámi skal viðurkenndur farmverndaraðili hafa eftirlit með hleðslunni og ganga síðan frá gámnum á sama hátt og segir í 13. og 14. gr.

18. gr.

Útflytjendur heimilismuna og aðrir er ekki hafa hlotið vottun.

Útflutningsaðilar sem ekki hafa hlotið vottun geta snúið sér til vottaðra farmverndaraðila, skv. b- og c-lið 1. mgr. 8. gr., með væntanlegan útflutning til að uppfylla skilyrði farmverndar.

19. gr.

Reglur um vöru sem lestuð er með færibandí eða dælum.

Viðurkenndur farmverndarfulltrúi útflytjanda skal staðfesta á farmverndaryfirlýsingu að við lestun fari ekki annað um borð en sú vara er kemur fram á farmverndaryfirlýsingunni. Heimildarnúmer vottaðra útflytjenda skal skrá í farmskrá og/eða farmbréf.

Lestunarsvæði, svæðið milli skips og lands þar sem tengingar eiga sér stað ásamt dælu-búnaði og stjórnstöð, skal vera haftasvæði meðan á lestun stendur. Hæfilegt svæði, að mati tollstjóra, umhverfis lestunarbúnað skal vera haftasvæði.

20. gr.

Farmur sem ekið er að skipshlið í sekkjum, stykkjum eða lausu.

Viðurkenndur farmverndarfulltrúi útflytjanda skal staðfesta með farmverndaryfirlýsingu að við lestun fari ekki annað um borð en sú vara er fram kemur á farmverndaryfirlýsingunni. Heimildarnúmer vottaðra útflytjenda skal skrá í farmskrá og/eða farmbréf.

Á farmverndaryfirlýsingu skal koma fram fast skráningarnúmer vélknúins ökutækis sem notað er við akstur farmsins. Verndarfulltrúi hafnar eða farmflytjandi skal staðfesta móttöku vörunnar.

Hæfilegt svæði, að mati tollstjóra, umhverfis lestunarbúnað skal vera haftasvæði.

21. gr.

Ferjustöðvar.

Á ferjustöðvum skal farið með farm samkvæmt reglum þessum.

VI. KAFLI

Viðurlög.

22. gr.

Viðurlög.

Brot á reglum þessum varða sektum skv. lögum um siglingavernd nr. 50/2004, nema þyngri refsing liggja við skv. öðrum lögum.

VII. KAFLI

Gildistaka og önnur ákvæði.

23. gr.

Öryggisefirlit með farþegum og áhöfnum.

Tollstjórum er heimilt að taka að sér öryggisefirlit í höfnum, þ.m.t. með farþegum og áhöfnum skipa, samkvæmt sérstöku samkomulagi við hafnaryfirvöld á hverjum stað.

24. gr.

Gildistaka.

Reglur þessar eru settar samkvæmt heimild í 8. mgr. 4. gr. laga um siglingavernd nr. 50/2004 og öðlast gildi 1. júlí 2004.

Tollstjórinn í Reykjavík, 16. júní 2004.

Snorri Olsen.

Sigurður Skúli Bergsson.